

Meditacija o nasilju v medosebnih odnosih

*Voluhar je čudovit stvor matere narave;
biolog ga občudujoče razreže in prouči,
poljedelcu in sadjarju je "smrtni" sovražnik,
ekolog pa zagovarja njegovo pravico do življenja.
Kdo ima prav?*

ZDRAVJE IN BOLEZEN

Vsaka celica zdravega telesa nesebično sodeluje s prav vsako celico telesa. Nobena celica ni pomembnejša in ničesar, kar ne potrebuje nujno, ne zadržuje egoistično zase. Pretok energije se nikjer ne zaustavlja. Telo je v "stanju" božanske, anarhične harmonije. A pojavi se, v tem simbiotičnem sozvočju, le en sam narcisoiden požeruh, in rak izmaliči in razje celo človekovo telo. Ena sama celica s povzpetniško logiko raka telesu že pomeni pogreb. Šokantno, ali ne?

Ob tej definiciji zdravega odnosa in bolanega telesa opazovalec ne more zanikati, da lakomnost izpade kot prvi terorist v sozvočju življenja, egoizem kot seme bolezni in seme smrti celega organizma; in skromnost odrešenik?

In zdaj si oglejva telo bolnika, ki se imenuje človeška družba. "Normalno" družbeno telo je danes sestavljeno iz gneče med seboj vse bolj žročih se, egoističnih, rivalskih celic, ki skromnost prezirajo, saj vsak "normalen" človek "pridno" zbira in zadržuje energijo le zase. Čim več. Denarja in moči. © in/ali ®. In navkljub vsem revolucijam v zgodovini svetu še vedno dirigirajo "isti", ki so bili nekoč svet razdelili na parcele in ljudstvo razcepili na vampirja in krvo-dajalca, učitelja in učenca, gospodarja in sužnja, delodajalca in delojemalca, oblast in davkoplačevalca.

Toda družba ima čudovito sposobnost samozdravljenja. Prav kot telo. Ker je vsako prilaščanje in prekomerno zadrževanje energije vedno seme bolezni, a hkrati tudi seme upora zdravega telesa proti rakavosti egoista, se nenehno dogaja upor zdravega telesa proti ekskluzivizmu in pohlepu posameznih celic – raku.

In nenehno se dogaja upor ljudstva proti sebičnosti in oholosti oblastnikov. Kajti fizična bolečina in psihološka ujetost v neprestano samozatajevanje silita podrejane, ponižane, izkoriščane, in zato razbolene, v reakcijo na krajo energije, v odpor, v revolt proti zatiralcu in izkoriščevalcu. V revolucijo proti vampirski avtoriteti, ki z ukazom, sodbo in kaznovanjem nenehno krade prostor, čas in pot vsem vzgojenim v ubogljivost in spoštljivost.

KAJ NAM GOVORI ZGODOVINA?

Egoist živi le zase, zbira le zase in čuva svoj, čim večji zaklad zase, vse drugo dojema kot sredstvo za zadovoljevanje njegovih užitek. Neznance vidi kot "rajo", znance le kot uporabno sredstvo ali kot prepreko do zadovoljstva.

Humanist poje "Vsi se imamo radi". Vse soljudi doživlja kot sebi enakovredne prijatelje, zato zavrača egocentričnost posameznikov (egoizem) in tudi vase zaprto omejenost "notranjih zavez" (ekskluzivizem židovstva, islama, krščanstva, nacionalizma, masonstva, mafije, rasizma, seksizma ...), toda ker je usmerjen antropocentrično, še vedno povečuje človeško nad naravno; zato humanist vse nečloveško še vedno vidi kot "uporabna stvar" – zemljo kot "surovino", žival le kot "zrezek".

Ekolog vidi tako rakavost egoizma posameznika kot rakavost samopoveličnega egocentrizma izključujočih skupin. Toda vidi tudi rakavo objestnost antropocentrizma, saj vidi, kako "sveti humanizem" ponižuje sonaravo v sužnja in s tem človeštvo povzdiguje nad boga. Ekolog sebe, sočloveka in tudi nečloveško sonaravo sodoživlja kot harmonično sozvočje. V ekološkem zaznavanju sveta zemlja ni več prekleto (kot jo doživljajo judovstvo, krščanstvo, islam – vsi sanjajo le o Bogu v nebesih in preklinjajo "ujetost" na "od boga prekleti" zemlji), zato "mrtva", temveč postane živa in lepa "mati". Zato je ekologu VSE obdaja joče lepo, živo in bambi ima dušo.

Zgodovina nam govori, da so vrednote vseh naprednih, kulturnih civilizacij vedno težile v nasprotje agresiji – k humanosti, miru in sožitju. K zdravemu medsebojnemu odnosu. Že Mojzes je preklel oholost faraona in svoje "izvoljeno ljudstvo" popeljal proti deželi enakovrednih, kjer je pravičnost in tirana ni več. Atenci so prvi prekleli egoistični ukaz, "v imenu skupnega dobrega" opustili tiranski odnos in se "spustili" v medsebojno dogovarjanje in soupoštevanje – demokracijo (a še vedno so nehumano sami ostali lastniki sužnjev!). V Evropo je proces demokratizacije vstopil nasilno s francosko revolucijo in posiljevalcu ljudstva, imperialistu, odsekal ošabno glavo.

Demokratizacija je torej pozitiven proces "razpadanja tiranske piramide", socializacije, humanizacije človeka, v katerem umirata oblastnost ukaza ter ilu-

zija “svete” trditve. Zamiranje hierarhične, kastne družbe se kaže v vseh zgodovinskih težnjah človeštva po netlačenosti, v vseh revolucijah proti zatiralcu in zajedalcu. Medrazredni boj med “gospodo” in “zaničevanimi” je bil do sedaj snedel glavo vsem narcističnim moralistom zgodovine – tako faraonu kot cezarju kot kralju kot Hitlerju. In proces umiranja avtoritete, izmiranje ekskluzivizma in brezčutnosti iz zavesti človeštva se nam dogaja še danes.

Oko zgodovinarja torej vidi človeštvo in človekovo zavest potovati iz faraonskega egoizma, prek humanizma proti ekološkemu ozaveščenju. Iz odnosa med tiranom in sužnjem se v poskusih “demokracije” postopoma rojeva svobodno, človečno, ekološko ozaveščeno bitje, ki ni gospodar nikomur in suženj nikomur. Iz bolezni, ki ji lahko rečemo primitivizem, iz agresivnega egocentrizma, hočemo nočemo torej potujemo proti ponovnemu sožitju in zdravemu sobivanju v naravi, sredi katere živimo in katere del smo. Iz oblastnega gospodarja se, skozi zgodovino, mačistični lovec in pastir “spreobrača” v ekologa in poljedelca. Predator v rastlinojedca. Tiran v prijatelja. In evoluciji posameznik lahko pripomore ali pa jo z ignorantsko trmo in egoizmom agresivno zavira, mar ne?

Toda ali je človeštvo dandanes že zrelo za prehod iz onkološke v ekološko ekonomijo in iz monologa v dialog?

Zadnjih dvatisoč let so si v Evropi sledili rimski imperializem, srednjeveški “duhovni” fevdalizem in postrenesanci “materialni” kapitalizem, ki svet nenehno potiska v nenehno rast, v neoimperializem. Toda nerealne sanje kapitalista o nenehni rasti na omejenem prostoru se vedno znova izkazujejo kot iluzija. Novodobni imperializem “civiliziranega” sveta se je sesul že v dveh svetovnih morijah, in ker se človek očitno nič ne uči niti iz lastnih napak, pohlep po rasti še vedno vodi kartezijsko pamet in nas je, preračunljivo civilizacijo, hlepečo po več in več, spet pripeljal tako daleč, da danes stojimo sredi tretje svetovne morije.

Toda navkljub pritiskom “desnice” (imperialistov, fevdalistov, kapitalistov in njihovih zaščitnic cerkve ter univerze) je človeštvo v dvajsetem stoletju, sledeč svetlim zgledom Mojzesa, Bude, Sokrata, Jezusa, Frančiška Asiškega in humanističnim pogledom Tomasa Moora, Mirandola, Spinoze, Leibniza, Rousseauja, Herderja, Kanta, Goetheja, Marxa, Hesseja, Fromma, če naštejemo le najbolj znane biofile, izkusilo poizkus ustvarjanja skupnosti v duhu človekoljubne logike humanista. Le-ta, iz sočutja in obzirnosti, soljudi ne ubija in ne krade. Sočloveka ne izkoristi, temveč mu v stiski pomaga.

Pojavil se je socializem, sistem medsebojnih odnosov, ki je skupno dobro predpostavil osebnemu dobremu. Socialist sočloveka upošteva kot enakovrednega, toda nečloveški del narave še vedno vidi le kot vir dobrin v “dobro človeštva”; zato, ekološko nezaveščen, “brezdušno” naravo izkorišča in pleni, in posredno, ko uničuje okolje, uničuje samega sebe.

Četrta možnost, v katero nas sili logika matere narave in proti kateri nas žene evolucija zavesti, kar nam dokazuje zgodovinski in duhovni razvoj človeštva kot vse svete knjige sveta, se kaže kot skupnost pozornih, inteligentnih, občutljivih, obzirnih humanih bitij, ki jih vodijo in jim svetujejo (ne ukazujejo, svetujejo!) dejanja lepota sveta, ljubezen in modrost – simbiotična, ekološka logika narave.

Modrost nič več ne išče niti dobička zase niti v imenu omejene skupnosti niti v imenu človeštva, temveč vztrajno išče sonaraven, vseupoštevajoč način sobivanja s celotnim planetom in vesoljem. V simbiotičnem svetu nezvezano, skromno srce, ne dobiček, vodi razum in filozofija (vprašanje!) postane vodilo ljudi. In ozaveščena vlada se iz organa, ki ukazuje dogajanje, “raje” spremeni v svetovalni organ, ki ljudstvo obvešča o razmerah in o dogajanju ter svetuje, a ne določa početja ljudi.

ALI SE ČETRТА MOŽNOST VIDI KOT UTOPIJA?

Na prvi pogled mogoče res. Toda Utopija, kot mnogi vidijo pravično, “idealno” družbo skromnih in obzirnih enako pomembnih, v ustvarjalnosti cvetečih posameznih in posameznikov, ki so jo bili teoretični marksisti – komunisti – hoteli vzpostaviti z ukazom, ni utopija norcev, temveč zgodovinska nujnost. Kajti večja utopija od Utopije (družbe ozaveščenih posameznih in posameznikov) je domneva, da lahko faraonski odnos med tiranom in sužnjem, predatorjem in plenom, v katerega nas spet sili, kroti in betonira elita, traja “večno” in da je posilstvo šibkejšega prava pot v mir. In krotitev otrok v egoizem prava vzgoja.

Tri znane poti – imperializem, fevdokapitalizem in socializem –, ki jih je človeštvo do sedaj izkusilo, vse vodijo v zadušitev v lastni krvi in v lastnih odpadkih, ker nočejo videti niti okoljskih niti duhovnih posledic svojih dejanj. Imperialisti danes spet vse bolj morijo otroke in ropajo okolje v imenu “pravice močnejšega”, kapitalizem brezobzirno izkorišča človeške in zemeljske vire in tudi antropocentrični socializem nečloveško naravo še vedno dojema le kot brezčuten stroj, kot sredstvo v službi človeka. Posledice odtujenosti od narave in naravnih zakonov so očitne. Človeštvo, ekološko neosveščeno (slepo za prihodnost otrok), si zastruplja vodo, zemljo in zrak, ter z uničevanjem okolja dela počasen samomor.

Ekološka družba, ki živi v sožitju v naravo in upošteva naravno logiko, se zato vidi kot edini možni zmagovalec evolucije zavesti. Evolucije človekove zavesti, razvijajoče se iz “kamenodobne” divjaške, agresivne, primitivne sebičnosti, v ekološki, neprestrašen, ljubeč, zaupljiv odnos, ne more preprečiti noben ukaz človeka, niti širjenja zavesti ne more ustaviti kratkovidna trditev

katerekoli lokalne avtoritete, pa naj ima v žepu sto doktoratov. Evolucije zavesti ne morejo preprečiti ne ukaz ne gumijevka ne puška.

KAJ NAM GOVORIJO PRAVLJICE?

Človeška zavest je kot ocean, v katerega so se stekle štiri reke. Štirje načini dojemanja “sebe” in sveta okoli “sebe”. Štiri v mnogočem nasprotujoče si in izključujoče se logike. Dve logiki sta “mesojedi” in dve sta “vegetarijanski”.

Čisto vegenabiralništvo – sprotno nabiranje sadežev narave v dosegljivem okolju, kot nabiralci npr. orangutani – verjetno razen v izjemno redkih “rajskih” zakotjih ekvatorijalne džungle niti ni več možno, kajti človek je planet razdelil na parcele in nabiralec je v svetu posestnikov postal “tat”. Toda nabiralec v svoji zavesti nima pojma o zbiranju in imetju. “Nič ni moje, čeprav vse, kar potrebujem na poti, vzamem,” je njegova logika. Ker nikdar ni bil prisiljen načrtovati in zbirati zalog, živi sproti, zato stoji izven časa doseganja. Pozornosti mu ne moti načrt bogatenja ali cilj. Pozorno le išče in nabira sadeže. Zadnji, ki so to logiko v Evropi (vsaj približno) ohranili, so (bili) potujoči cigani.

Lovska logika je logika nabiralcev in plenilcev. “Vse, kar ujamem, je moj plen. Izledi, sledi in ubij.” Smrt plena lovcu pomeni življenje, zato kri pije z užitkom in se smrti plena veseli. Življenje vidi kot večni boj s smrtjo. Naravo vidi kot nasprotnika in se z njo neprestano bori. Lovska logika, logika darvinizma, prizna le zmago, saj ji poraz pomeni smrt. Dilema plenilca je: “Če ne ubijem, bom požrt!” Zato v darvinistu dileme ni. In ne kompromisa. Šibki so hrana močnim. Lovska logika temelji na dveh lastnostih: moči in zvitosti. Logiko zveri in plena so prevzeli vsi roparji, zavojevalci, imperialisti; in danes je “kmečkim” prebivalkam in prebivalcem vsiljevana z amerikanizacijo. V umiranju soseda ekonomist danes že vidi povzpetje zase. In edini častivreden “plen”, ki je otroku sugeriran od staršev, je pomembnost – denar in položaj v piramidi moči. In vsak otrok mora sanjati le svoj plen, skrit v prihodnosti. A lepota obdajajoče narave in brezsrčje morilske družbe? To lovcu ni pomembno. Darwinist mora slediti plen in ubijati. Potem šele bo mir, “fešta” in čas za filozofijo.

Živinorejcu logika govori: “Ujemi žival, izkoristi jo do konca in na koncu ubij! Sam pojey ‘dobro’, psom vrzi kosti.” Živinorejec ima ovce in udomačenega volka za stražarja črede. Pastirska logika temelji na morali, avtoriteti bolečine in pokornosti. Pastirsko logiko “zbiranja črede” ter tudi metode molže in nadzora so prevzele vse države in vse religije. A tudi univerze. Kot življenje psa (s kostjo) in ovc (s palico in soljo) dirigira pastir, tako ima tiran v državi policaj za krotitev ovc in vojake za obrambo pred “soslednim pastirjem” in pred “lovci” – plenilci. Religije so namesto policaj izumile greh, hudiča, pekel in inkvizici-

jo, da držijo ovce za moralistično ogrado, učitelji pa oceno, diplomo in koncesije. Eni nadzorujejo s fizično (zunanjo), drugi pa s psihološko (notranjo) prisilo in avtoriteto.

Poljedelec živi logiko, o kateri sanjajo "tavajoči" Judje od Mojzesa naprej kot o božji logiki: "Kar poseješ malo, boš žel veliko!" Toda večni "begunci" nimajo časa saditi in počakati na žetev. In ker poveljujejo se Judje le svojo pastirsko, izkoriščevalsko pamet dojemajo kot edino možno logiko na "prekleti zemlji", so ostali živinorejci "po izobrazbi". Kot bankirji sveta vidijo stisko soljudi kot dobiček zase; in vedno "izkoristijo" le nasvet dobička, ki vodi njihov brezsrčni način razmišljanja. A poljedelec ne išče plačila za nedelo – dobička. Ve, da "brez dela ni jela". Njegov razum išče "varno sitost", upošteva logiko obdajajoče narave in je dovzeten za omne narave, saj neprestano opazuje "muhasto" spreminjanje okoli sebe. "Huda zima" vodi njegovo razmišljanje in zdrav, obilen pridelek so njegove sanje. In ker ve, da setev pleva pomeni katastrofo, izbira le dobra semena, seje, zaliva in čuva posejano in požeto spravi v kaščo za hude čase. In ker ve, da je brez semen "mrtev", razmišlja bolj o semenih in setvi kot o žetvi.

Medtem ko lovčevo oko vidi le plen (drugo mu je nepomembno) in sanja le o trenutku "smrti" in kasnejši pojedini (miru po zmagi), medtem ko pastir "vidi le prirastek" in sanja o trenutku "zakola in dobička", obadva pozabljata na "večnost". Na celo leto. Vidita prst, a ne vidita cele roke, niti kam prst kaže. A poljedelec ne more neupoštevati kolesa narave. Upošteva zato trenutek in večnost. Dan in leto.

Nekoč v zgodovini so bile te "cehovske" logike bolj strogo prostorsko ločene, saj so ljudje v mrzlem pasu, kjer je vegetacija borna, posledično postali lovci. V goratih predelih in v zmernem podnebju, kjer so bogati pašniki, se je razvila živinoreja. V toplih, z vodo obdarjenih krajih se je razvilo poljedelstvo, v radodarnih tropih, kjer se sadje celo leto nudi z drevja, pa so živeli nabiralci.

Poljedelsko logiko sta industrijska doba in komunizem "ubila", saj je kmet zbežal in še dandanes beži z "muhaste" zemlje v varnost službe stroju. Negotovo žetev mu je, delavcu, nadomestila "gotova" plača. In cikel leta je delavec zamenjal za cikel meseca ali, ponekod, tedenski cikel.

Kmet je v mestu postal lovec na zaslužek. In s sprejetjem "lovstva" je beseda kmet v mestu postala žaljivka. Logika setve in žetve prekleta. In darvinistična logika "Ubijaj, kradi, laži, da bi preživel!" poveljevana.

Dandanes se vsak otrok na planetu že s paleto pravljic, ki mu jih berejo starši, nauči vseh štirih logik. Zato znamo razmišljati kot poljedelec, kot živinorejec, kot lovec in kot nabiralec. "Vzemi! Vse je božji dar!" je prepričan nabiralec. "Ubij in živel boš!" kriči v nas krvoločni lovec. "A še prej 'dobro'

izkoristi!” nam šepeta zviti živinorejec. “Ne ubij, ker bodo ubiti tvoji otroci! Ne kradi, ker boš oropan!” nas svari razumen poljedelec.

In vsak “normalen” oče v okolju deluje “tradicionalno zmedeno”. Kot zvijačen lovec nosi plen v družinski krog. Do družinskih članov in do posesti ima pastirski in poljedelski odnos. In le redki se odrečejo nabiralniški logiki in izgubljeno ali najdeno denarnico vrnejo lastniku. Otrokom sicer priporoča božjo logiko vzroka in posledice: “Kar se boš naučil, to boš znal. Kar boš sejal, to boš žel.” A kot “očetovska figura” od njih zahteva nesporno spoštovanje pastirske, avtoritativne, posestniške, vertikalne logike oče in sin, država in ljudstvo, cerkev in verniki, univerza in bebci, odrasli/otroci, kot tudi jasen plen – cilj v prihodnosti.

Vse štiri logike se v naših (in z našo vzgojo tudi v otroških) glavah torej neprestano “tepejo” in za prav vsako dejanje, ki ga storimo, pa naj bo še tako absurdno, v eni izmed teh štirih logik najdemo opravičilo. Zato nam nič na svetu ni več sveto.

KAJ DEMOKRACIJA NI?

Čeprav se Slovenija danes, po begu iz bratskega socializma v kastni kapitalizem, imenuje demokratična država in njeni prebivalci in prebivalke, med seboj skregani “demokrati”, sami sebe vidijo celo kot napredno demokracijo, so najlepše lastnosti človeka – sočutje, soupoštevanje in obzirna solidarnost, ki so temelj tako demokratičnega odnosa kot krščanstva kot budizma kot socializma – danes pribite na križ posmeha. In omeniti etiko oziroma neetičnost oblasti je danes postalo greh. Zakaj? Ali demokratični odnos sočutje in enakopravnost in poštenje ter pravičnost res izključuje? Je demokracija res skregana z etiko?

Demokracija in tiranija se med seboj izključujeta. V tiraniji so kaste (hierarhija licenc in kvot) dedno zabetonirane in prehod med kastami ni možen. Za demokracijo je danes razglašen darvinistični, tekmovalni, “plezalni” sistem, kjer kaste sicer še vedno obstajajo in se še vedno zdijo večne, le da so “pro-pustne” in torej “berač lahko postane kralj in kralj berač”. Zato se vsakdo grebe za vse večje koncesije, da se povzpne po hierarhični lestvi in postane elita. In vsi “gornji” zatirajo “spodnje”, da jim ti ne spodnesejo stolčka. Toda demokracija se ne prične, ko je lov odprt in so vsi slabotni ali premalo urni obsojeni na smrt, ukazuje pa najbolj agresiven – zmagovalec.

V dejanskem demokratičnem ozračju enakopravnih humanistov so ljudje prizemljeni, zavestni, da so le ljudje; nimajo se za “več od drugih”. V medsebojnem pogovoru, ki ga vodijo konstruktivna vprašanja in ki ni le zagovarjanje “jaz imam prav”, je vsaka trditev le mnenje, spremenljivka, začasna orientacija.

Demokracija se torej prične, ko je konec monologa in s tem konec ukaza, "svete trditve" in poslušnosti. Beseda vseh je slišna. Upošteva se vse in prisluhne se celoti. Vse lokalne identifikacije in morale (moraš, če ne nisi "naš"...) so "mrtve" in etika je edino vodilo dejanj demokrata. Demokracija v resnici torej pomeni dialog. Vodoraven odnos. Solidarnost. Konec piramidalnega matriksa, konec oholosti, kastne družbe, imunitet in koncesij. Enakopravnost. Pravno živost za vse ljudi planeta, soupoštevanje vsakega Zemljana, obzirnost do vsega obstoječega. Tudi do nekoristne cvetlice na travniku. In "hudičevega" voluharja v zemlji.

Kapitalistični elitisti (tako materialni ® kot duhovni ©) svoj sistem izkoriščanja človeka po človeku sicer danes vztrajno imenujejo demokracija, da ima varano ljudstvo vsaj lažen občutek, da živi v "dobri" državi, pa čeprav ga koncesionari trgajo na vse konce in ga "dobrohotni" davki vse bolj stiskajo za vrat. Vendar demokracija ni sistem odnosov, kjer je denar na sodišču "pravno živ", a človek brez denarja "pravno mrtev". Niti ni demokracija sistem, kjer ima državljan le vsake kvatre "možnost, da si izbere, kdo ga bo v naslednjem obdobju manj kradel in zažiral", kar je volivčeva današnja edina dejanska "politična svoboda", saj mora med mandatom držati gobec in pokorno služiti "gospodarjem", medtem ko ga lahko "izbranci" ponižujejo in obdavčujejo, kolikor se jim zljubi. Po tej varianti ima človek možnost le, da izbira med "slabim" in "slabšim" gospodarjem, a ukazu, pa čeprav je krivičen, se še vedno ne sme upreti. Tudi medsebojnega izsiljevanja in skupnega dogovarjanja oligarhov o načinu posilstva ponižane večine, kar se danes dogaja povsod, tudi v "demokratični" Ameriki ter v "diplomatski" Evropi in v "skregani" Sloveniji, ne moremo imenovati demokratično ozračje. Dogovorno, s koncesijami zavarovano trgovanje nikoli ne more dopustiti demokratičnega, nedirigiranega, prostega tržišča. Ta dva sistema se sama po sebi izključujeta; zato si v praksi v resnici nasprotujeta. Na svobodnem trgu vsak čevljar svoj umetniški izdelek ponudi kritičnemu kupcu. V dogovornem čevljarstvu en velečevljar določa modo množicam.

Dogovorna ekonomija oligarhov je danes, ko Slovenci, Poljaki in drugi "novinci" Evrope žal postajamo sluge EU, že naša stvarnost in je svobodni trg (kjer sme vsakdo svobodno ponujati svoj izdelek) avtoritativno zapolnila s koncesijami in kvotami. Koncesionarski despotizem ubija vso zdravo konkurenco, saj licence ter zapovedane kvote "uzakonjajo" dogajanje in hkrati preprečujejo vsak samosvoj migljaj "tam spodaj v štali".

Naravne danosti so postale nepomembne. Kmetje iz novopriključenih držav v EU že smemo pridelati le od EU določeno količino le določene hrane, drugače smo "v prekršku". In vse, kar "velikim bratom" Francozom npr. dobro raste, slovaški ali slovenski kmet ne sme več saditi. Zatrtja je vsaka ustvarjalnost

ljudstva. Majhni “z zakonom ukazano” ne smejo več konkurirati velikim. In “veliki” pišejo zakone “malim”. In koncesije ter licence se vse bolj vsiljujejo v osebno življenje ljudi. Ljudje vse bolj hodijo le še po poteh, dopuščenih od žigosanih “zgoraj”. Danes pesnik kot fizična oseba že ne sme več sam izdati in prodati svoje knjige. In sam ne smeš več graditi svoje hiše; moraš jo dati “na čez žigosanemu” zidarju. Kmalu, če nisi električar, ne boš smel sam doma zamenjati pregorele žarnice. In mati brez kuharske licence kmalu ne bo več smela kuhati svojim otrokom. Brez licence raja kmalu ne bo več smela dihati in piti vodo.

Trenutni “koncesionarski” sistem medsebojnih odnosov torej še zdaleč ni demokratičen, saj današnja nad planetom in soljudmi vzvišena sebična sebe občudujoča “avtoriteta” sočutja, uvidevnosti, obzirnosti do sočloveka ne pozna. Besedo “demokracija” imajo oblastniki sicer neprestano na ustih, a dejansko nočejo biti nikomur “enaki”. Ne pravno, ne duhovno, ne telesno. Vzvišeno duhovne in materialne avtoritete hočejo še naprej za vsako ceno ukazovati in biti pravno “bolj žive od nevrednega” ljudstva. Imeti hočejo vse privilegije kraljev. Hočejo ukazovati “slugam”. Poznajo le “navpični prenos ukaza navzdol”, “navpični pretok denarja navzgor” in nadzorovanje matriksa. Zaničujejo in podcenjujejo “reveža” in mu nikoli ne prisluhnejo. Ozkosrčno vidijo le cilje na poti do enormnih dobičkov in jim sledijo ter iščejo nove možnosti nagrabiti še več denarja in nadzora nad dušami pokorjenih sužnjev in zavedenih vernikov.

Za politika in kapitalista je tako delavec le nujno zlo, strošek, pritiklina stroju, gnoj, iz katerega sicer rastejo rože, ki jih trgovec prodaja. A vse tri – politika, ekonomista in trgovca – zanimajo le cena rož in možen dobiček. Lepote rož sploh ne opazijo in gnoj se jim gnusi. In ker imajo “nedotakljivi” vse vzvode, tako sodnika kot policaja kot medije, v svojih kradljivih rokah, se svet vse bolj oblikuje v kaste: bogataš, valpet, suženj. Dogaja se nam vse bolj Orwellov “Veliki brat te opazuje in te postavi na njemu koristno mesto. Ne glede na tvoje želje ali možnosti. Ne glede na tvojo bolečino.”

Toda to prav gotovo ni edina možnost. Človeštvo ima na izbiro več opcij. Prav tako kot človek. Ljudstvo lahko vodi eden (monarhija), lahko peščica (oligarhija) ali pa ljudstvo (demokracija). Posameznika lahko skozi življenje vodi ali groba fizična moč (in se obnaša kot agresiven bebec – vojak ali policaj) ali uničujoča čustva (ki si podredijo razum in človek postane strah, pohlep, jeza, sovraštvo, ljubosumje) ali zvijačen razum (in človek se obnaša kot vsevedni bog) ali pa mu pot kažeta obzirna modrost in vsevključujoča ljubezen.

KAM OD TOD?

Logični sklep Meditacije o nasilju v medsebojnih odnosih je, da je slovensko delavno ljudstvo v tako imenovani "fazi prestrukturiranja" iz socializma v neokapitalizem ostalo spet, kot je bilo pred drugo svetovno vojno, oropano in brezpravno na cesti, (p)ostalo ponižana služinčad oholih kapitalistov, pravnikov in trgovcev, in zato, kot tudi drugi delavni ljudje sveta, nujno potrebuje varuha človečnosti in človeškega dostojanstva – humanistično pravo in humanistično-ekološko vzgojo. In da obramba človeku dostojnega življenja in ohranitev humanega ozračja, v katerem človek človeku ni volk, prav gotovo zato zahtevata politični zlom v tako imenovani "demokraciji" (tako slovenski kot svetovni), ki je osebno lastnino povzdignila v nebo, skupno dobro, sožitje in usmiljenje do sočloveka razglasila za Satana in Jezusa za terorista. Vladajoči reformatorji, ki uresničujejo "kavbojizacijo" Slovenije, so s svojim protieko-loškim in protisocialnim delovanjem pri "svojem" ljudstvu vzbudili takšno razočaranje, da ga je več kot dovolj za rojstvo novega močnega antiimperialističnega in antikapitalističnega gibanja.

Rojstvo novega svetovnega (in slovenskega) gibanja, ki bo ekološko orientirano v odnosu do planeta in ne bo postavljalo koristi privatnega dobička pred blagor planeta, temveč bo humano upoštevalo vse ljudi sveta, ne glede na pedigree, veličino denarnice, "pečat", spol ali barvo kože, ima edino možnost danes pravno mrtve prebivalce planeta spet oživiti in jim vrniti človeško dostojanstvo in energijo ustvarjalnosti.

Ako prične živeti naravni odnos "narava je človek" ter se posveti dosegi večje socialne enakopravnosti in pravniško državo uredi v pravno, to pomeni, da reorganizira ekonomijo ter pravo tako, da bosta služila blagostanju širokih množic in prihodnjim rodovom, ne pa le trenutnim "velikim ribam v svetovnem akvariju", kot je položaj danes, ima humanističnoekološko gibanje možnost, da prevarane množice nanovo poveže v skupinsko zaupanje v sočloveka in v človečnost. Ako razveljavi božansko nedotakljivost koncesije, ukine ukaz kot sredstvo komunikacije ter preide na demokratični pogovor in svetovanje, lahko mogoče modra, "nevladajoča vlada", celo brez katastrofalnih pretresov in prelivanja krvi svet izpelje iz krize zavesti in posledične krize v medsebojnih odnosih, v kateri se je znašla v nekrofiliji imperializma in plenilskega egoizma umirujoča "normalna" človeška rasa.

Iz medsebojne "normalne" skreganosti kastne družbe popeljati človeštvo v humano ozračje in naravno obnašanje, v ekološko ozaveščeno družbo, je edini pravi izziv vseh inteligentnih ljudi vsake dobe.

V RAZMISLEK

Zamisli si skupino ljudi, ki gre v gore. Humana družba vedno pazi na najbolj neizkušene in slabotne, v težavah jim pomaga. Vedno pridejo skupaj na vrh in v dolino. Družba darvinističnih individualcev pa, tekmujoč med seboj, kdo bo prvi na vrhu, "reve" pušča zadaj, da jih ne ovirajo, med seboj pa si pod noge mečejo kamne, da drug drugemu otežujejo pot; le da prideš na cilj prvi.

Najšibkejši člen v socializmu določa hitrost karavane, saj je človek človeku človek, v kapitalizmu pa je najšibkejši člen hrana vsem, saj je človek človeku volk.

Vsakdo na tem svetu bi se moral, in to najkasneje takoj, smrtno resno vprašati: "V kakšni skupini hočem živeti? Kakšnih medsebojnih odnosov si želim?" Vsak bi se moral poglobiti in povsem pri polni zavesti, misleč na otroke in vnuke, upoštevajoč ksenofobijo današnje svetovne in slovenske usmeritve, odločiti, v kakšni skupnosti resnično želi živeti; in po izbrani logiki aktivno tudi ZA-živeti.

Vsakdo lahko izbira le med imperialističnim odnosom med gospodarjem in sužnjem, kapitalističnim odnosom med overovljenim in bebcem, bogatinom in služabnikom, humanim odnosom človek = človek/narava ali ekološkim odnosom človek = narava.

LITERATURA

- CAPRA, F. (1992): *Tao fizike*. Flamingo.
- FROMM, E. (1987): *Človekovo srce*. Ljubljana: DZS.
- JENSTERLE, M. (2003): *Samomor iz zasede*. Samozaložba M. Jensterle.
- KOMAT, A. (2000): *Zaton prometejeve dobe*. Ljubljana: ČKZ.
- KOPP, J. V. (1968): *Sokrat sanja*. Koper: Lipa.
- KRISHNAMURTI, J. (2002): *On the teaching*. Krishnamurti Foundation India.
- MATURANA, H. R., VARELA, F. J. (1992): *The Tree of Knowledge: The Biological Roots of Human Understanding*. Shambhala Publications.
- McTAGGART, L. (2004): *Polje: po sledeh nevidnih sil v vesolju*. Ljubljana: ARA.
- SHEPHERD, L. J. (2002): "The feminine face of science." *Resurgence Magazine*, <http://resurgence.gn.apc.org/articles/shepherd.htm>.
- STEINER, R. (1988): *Tajna nauka u osnovama*. Novi Sad: Književna zajednica Novog Sada.